

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства фінансів України
«Про затвердження Змін до Порядку обліку осіб, які під час провадження
своєї діяльності є учасниками відносин, що регулюються законодавством
України з питань митної справи»

1. Мета

Проєкт наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Змін до Порядку обліку осіб, які під час провадження своєї діяльності є учасниками відносин, що регулюються законодавством України з питань митної справи» (далі – проєкт наказу) розроблено з метою узгодження нормативно-правового акта з вимогами Закону України від 22 серпня 2024 року № 3926-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо імплементації деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу» (далі – Закон № 3926).

Крім цього, проєкт наказу передбачає актуалізацію нормативно-правового акта відповідно до змін, внесених до законодавства, і виправлення окремих недоліків, виявлених у процесі його практичного застосування.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Законом № 3926 в низку статей Митного кодексу України (далі – Кодекс) внесено зміни, які стосуються обліку осіб, які під час провадження своєї діяльності є учасниками відносин, що регулюються законодавством України з питань митної справи, та пов'язаних з цим питань.

Частиною третьою статті 455 Кодексу запроваджено електронну ідентифікацію особи через єдиний державний інформаційний вебпортал «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» (далі – вебпортал «Єдине вікно») з можливістю надання згоди на здійснення листування з митними органами технічними засобами електронних комунікацій в електронній формі з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».

З частини першої статті 4 Кодексу виключено пункт 63 щодо уповноваженої особи (представника), який мав право вчиняти дії, пов'язані з виконанням митних формальностей, від імені декларанта, зокрема виконувати митні формальності, пов'язані з процедурою обліку особи в митних органах.

Замість цього статтею 11¹ Кодексу запроваджено механізм митного представництва, який передбачає можливість митному представнику діяти в інтересах особи, яку він представляє.

Крім зазначеного вище, Порядок обліку осіб, які під час провадження своєї діяльності є учасниками відносин, що регулюються законодавством України з питань митної справи, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 15 червня 2015 року № 552, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 08 липня 2015 року за № 807/27252 (в редакції наказу Міністерства фінансів України від 29 квітня 2021 року № 242) (далі – Порядок № 552), потребує

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 04AF212836405D990400000065FC2E00BDF0EA00

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 20.11.2025 15:53:42 по 20.11.2027 15:53:42

Міністерство фінансів України

34050-06-5/20321 від 18.07.2026

актуалізації та узгодження з іншими змінами, внесеними Законом № 3926 до Кодексу, а також у зв'язку із прийняттям законів України від 18 листопада 2021 року № 1907-IX «Про публічні електронні реєстри», від 01 грудня 2022 року № 2801-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення укладення угоди між Україною та Європейським Союзом про взаємне визнання кваліфікованих електронних довірчих послуг та імплементації законодавства Європейського Союзу у сфері електронної ідентифікації» та внесенням змін до Порядку обліку платників податків та зборів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09 грудня 2011 року № 1588, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 29 грудня 2011 року за № 1562/20300.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом наказу передбачено внесення таких змін до Порядку № 552:

надання можливості особам, які під час провадження своєї діяльності є учасниками відносин, що регулюються законодавством України з питань митної справи, обирати форму листування з митними органами шляхом електронної ідентифікації на вебпорталі «Єдине вікно»;

актуалізацію Порядку № 552 відповідно до змін, внесених до законодавства;

викладення в новій редакції заяви та повідомлення про взяття на облік особи-резидента / особи-нерезидента, яка під час провадження своєї діяльності є учасником відносин, що регулюються законодавством України з питань митної справи.

4. Правові аспекти

Правове регулювання у зазначеній сфері забезпечено:

Митним кодексом України;

Податковим кодексом України;

наказом Міністерства фінансів України від 15 червня 2015 року № 552 «Про затвердження Порядку обліку осіб, які під час провадження своєї діяльності є учасниками відносин, що регулюються законодавством України з питань митної справи» (зі змінами), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 08 липня 2015 року за № 807/27252, до якого вносяться зміни;

наказом Міністерства фінансів України від 09 грудня 2011 року № 1588 «Про затвердження Порядку ведення обліку платників податків та зборів» / (зі змінами), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 29 грудня 2011 року за № 1562/20300;

наказом Міністерства фінансів України від 10 червня 2020 року № 286 «Про затвердження Порядку взаємодії інформаційних систем Державної податкової служби України та Державної митної служби України щодо обміну інформацією, необхідною для адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів, здійснення контрольних процедур щодо дотримання податкового та митного законодавства» (зі змінами), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26 червня 2020 року за № 593/34876.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація норм наказу не потребуватиме додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта з метою забезпечення громадського обговорення розміщено на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України (www.mof.gov.ua).

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю.

Проект акта потребує погодження з Міністерством цифрової трансформації України, Державною митною службою України, Державною податковою службою України, Державною регуляторною службою України та підлягає державній реєстрації в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проект акта містить норми, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Проект акта не містить положень, що порушують права та свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, та принципи забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ознаки дискримінації чи створюють підстави для дискримінації, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

8. Прогноз результатів

Проект наказу за предметом правового регулювання не матиме безпосереднього впливу на ринкове середовище, ринок праці, рівень зайнятості населення, громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп, екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель.

Реалізація наказу дасть змогу узгодити з вимогами Митного кодексу України Порядок № 552, забезпечить спрощення та прискорення комунікації між декларантами, іншими заінтересованими особами та митними органами за рахунок використання електронної форми взаємодії для осіб, що пройшли електронну ідентифікацію через вебпортал «Єдине вікно для міжнародної торгівлі».

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО